

Прийоми технології критичного мислення для розвитку креативного
письма(КЛАСТЕР)

Кластери

Письмовий вид діяльності, що допомагає учневі зрозуміти поняття і зв'язки, які складніше усвідомити під час застосування традиційних методів навчання, *спосіб графічної організації матеріалу, що дозволяє зробити наочними ті розумові процеси, які відбуваються при зануренні в ту або іншу тему. Кластер є віддзеркаленням нелінійної форми мислення. Інколи такий спосіб називають «наочним мозковим штурмом».*

Послідовність дій проста і логічна:

- 1. Посередині чистого аркуша (класної дошки) написати ключове слово або пропозицію яке є «серцем» ідеї, теми.*
 - 2. Довкола «накидати» слова або пропозиції, що виражають ідеї, факти, образи, відповідні для даної теми. (Модель «планети і її супутники»)*
 - 3. У міру запису, слова, що з'явилися, з'єднуються прямими лініями з ключовим поняттям. В кожного з «супутників» у свою чергу теж з'являються «супутники», встановлюються нові логічні зв'язки.*
- У результаті виходить структура, яка графічно відображує наші роздуми визначає інформаційне поле даній темі.*

У роботі над кластерами необхідно дотримувати наступні правила:

- 1. Не боятися записувати все, що приходить на думку. Дати волю уяві і інтуїції.*
- 2. Продовжувати роботу, поки не кінчиться час або ідеї не вичерпаються.*
- 3. Постаратися побудувати якомога більше зв'язків. Не слідувати по заздалегідь визначеному плану.*
- 4. Система кластерів дозволяє охопити надлишковий об'єм інформації. У подальшій роботі, аналізуючи кластер, що вийшов, як «поле ідей», слід конкретизувати напрямлення розвитку теми.*

Можливі наступні варіанти:

- Укрупнення або деталізація смислових блоків (з потреби)
- Виділення декількох ключових аспектів, на яких буде зосереджено увагу. Розбиття на кластери використовується як на етапі виклику, так і на етапі

рефлексії може бути способом мотивації розумової діяльності до вивчення теми або формою систематизації інформації за підсумками проходження матеріалу.

Залежно від мети вчитель організовує індивідуальну самотійну роботу учнів або колективну діяльність у вигляді спільного обговорення.

Наочна область не обмежена, використання кластерів можливе при вивченні найрізноманітніших тем.

Прийом складання маркувальної таблиці «ЗХВ».

Міністратегія, яка допомагає розвивати пізнавальні інтереси учнів, симулювати їхній інтерес до вивчення нового матеріалу. На початок вивчення нової теми учні записують в таблиці те, що їм уже було відомо з нової теми в колонці з буквою З, тобто «ЗНАЮ». Далі в колонці під буквою «Х» -«ХОЧУ ЗНАТИ», в останній колонці під буквою «В» - «ВИВЧУ».

ЗНАЮ	ХОЧУ ЗНАТИ (знати більше)	ВИВЧУ (над чим працювати додатково)

Знайди помилку

Один з прийомів, який привчає дітей миттєво реагувати на помилки.

1. *Учням пропонується підготувати домашнє завдання у формі складеного невеличкого оповідання на певну тему, в якому навмисно допущено не менше п'яти помилок. На уроці учні повинні помітити помилки.*

2. Група поділяється на дві команди. Кожна команда одержує картку, де подані слова досліджуваної теми, учні по черзі, викреслюють по одному зайвому слову, що не належить даній темі. Перемагає команда, яка першою знайде всі зайві слова і в результаті складе коротку розповідь

Синквейн

Походить від французького слова «sing» - п'ять. Це вірш, що складається з п'яти рядків. Використовується як спосіб синтезу матеріалу. Лаконічність форми розвиває здатність резюмувати інформацію, викладати думку в декількох значимих словах, ємких і коротких виразах.

Синквейн може бути запропонований, як індивідуальне самотійне завдання; для роботи в парах; рідше як колективна творчість. Кордони наочної області залежать від гнучкості уяви вчителя. Зазвичай синквейн використовується на стадії рефлексії.

Опис прийому.

Синквейн — це білий вірш, що складається з п'яти рядків, в яких чоловік висловлює своє відношення до проблеми. Написання синквейна:

Перший рядок — одне ключове слово, що визначає зміст синквейна.

Другий рядок — два прикметників, що характеризують дану пропозицію.

Третій рядок — три дієслова, що показують дію поняття.

Четвертий рядок — коротка пропозиція, в якій автор висловлює своє відношення до нової інформації, отриманої на занятті.

П'ятий рядок — одне слово, звичайний іменник, за допомогою якого людина виражає свої відчуття, асоціації пов'язані з даним поняттям.

Вільне письмо

Вчитель пропонує учням записувати власні думки з певної теми протягом зазначеного часу, причому не замислюючись довго над словами та знаками й ні наміть не відволікаючись. Як варіація цієї технології: можна назвати кілька дієслів (5-9), або слів з щойно вивченої лексики, які записуються на дошці. Потім зазначається час, протягом якого групи пишуть твір – мініатюру на будь-яку тему, але з умовою використання вказаних слів

Метод проекту

Проектна робота – це вдалий метод розвитку креативності учнів, спосіб залучення дітлахів до дослідницької, пошукової роботи. Мета проектної роботи полягає в тому, що кожна дитина має можливість проявити себе якнайкраще: продемонструвати свої творчі здібності, використовуючи при цьому набуті знання й навички з лексики, граматики тощо, поділитися життєвим досвідом, розкрити в собі нові таланти, позбутися багатьох комплексів, мати на все свою власну думку і не боятися її аргументувати, навчитися слухати думки інших і поважати їх.

Блог

Блог – це веб-сайт, основний зміст якого записи, а також зображення, що регулярно додаються. Це журнал у мережі, творча майстерня тих, хто навчається, й тих, хто навчає.

Приваблива мета

Це один з прийомів, які допомагають слабким учням набути впевненості у виконанні простого завдання. Наприклад під час вивчення лексичного або граматичного матеріалу запропонувати учням виконати підстановки вправи.

Фантастична фесрія

Вчитель пропонує учням реальну ситуацію замінити фантастичною.

1. Перенести навчальну ситуацію на фантастичну планету.
2. Придумати фантастичну рослину і розглядати її в реальному біоценозі.
3. Перенести реального або літературного героя в інший час.
4. Розглянути ситуацію, що вивчається зараз, з іншого незвичайного боку, наприклад, очима інопланетянина чи древнього грека тощо.